

Finansdepartementet

En god kommunal hushållning (SOU 2021:75)

Uppsala universitet har genom remiss anmodats yttra sig över rubricerat betänkande. Universitetet tillstyrker utredningens förslag och anför följande.

Detta är en mycket välskriven utredning som ger en god bild kommunernas planering och uppföljning av verksamheten, samt statens styrning av densamma. Förslagen är genomgående väl motiverade och präglas av en god avvägning mellan behovet av ytterligare reglering av den kommunala verksamheten och de begränsningar i det kommunala självstyret som sådana innebär.

Utredningen framhåller att en god kommunal hushållning är en förutsättning för, men inte en garanti för kommunernas möjligheter att möta de utmaningar som den demografiska utvecklingen innebär. Detta innebär att det är av högsta vikt att kommunernas ekonomi och verksamheter följs upp på ett rättvisande sätt framöver, och utredningens förslag syftar till att förenkla denna uppföljning, vilket är lovvärt. En ökad tydlighet, både vad gäller kommunens ekonomiska ramar, vilka till stor del beror på statsbidragen, och vad gäller innebörden av en god kommunal hushållning enligt utredningens förslag är mycket önskvärd.

En faktor som inte diskuteras i utredningen är konsekvenser av att den lokala politiska majoriteten kan bytas ut i samband med valen. Detta faktum gör att vissa av utredningens förslag är än viktigare, t ex vad gäller en statlig garanti för kommuner och regioners utveckling för att underlätta kommunernas situation i konjunkturedgångar. Incitamenten för en kommunledning som misstänker att de kommer att förlora nästa val att spara i ladorna är låga, och den nuvarande resultatutjämningsreserven kan inte förväntas lösa problemet med kommunernas konjunkturberoende. Däremot innebär den politiska osäkerheten möjligen att det tioåriga programmet för god kommunal

hushållning som ska omformuleras en gång per mandatperiod blir ett svagare styrmedel än vad utredningen avser. Detta hade gärna fått diskuteras.

De rättsliga synpunkterna på utredningens förslag är få. Lagförslagen synes väl genomtänkta och väl genomförda. En viktig fråga från ett rättsligt perspektiv är om stadgandena om ekonomisk förvaltning i kommunallagen ska kunna vara föremål för laglighetsprövning, som det är idag. Utredningen kommer fram till att svaret är nekande och att status quo ska bibehållas. Det är knappast något som kan kritiseras utan helt enkelt ett val som utredningen gjort. Utredningen redovisar på ett tydligt sätt fördelar och nackdelar med att föra in ett besvär förfarande i reglerna om ekonomisk förvaltning. Förslaget är från ett rättsligt perspektiv genomtänkt.